



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **O. R.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2018, č. j. 73 A 48/2017 - 34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Brna, Odboru dopravněsprávních činností (dále také „správní orgán prvního stupně“) ze dne 22. 6. 2017, č. j. ODSČ-63857/17-31, byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění platném a účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o silničním provozu“), neboť jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Porušení pravidel silničního provozu spočívalo v neoprávněném zastavení, tedy v porušení povinnosti dle § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu na pozemní komunikaci Údolní 10 v Brně dne 6. 9. 2016 v 13.21 hodin. Správní orgán prvního stupně proto žalobci uložil podle § 125f odst. 3 ve spojení s § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu a § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, pokutu ve výši 1 500 Kč společně s povinností uhradit náklady správního řízení paušální částkou 1 000 Kč.

[2] Žalobce následně podal dne 28. 6. 2017 vůči všem zaměstnancům správního orgánu prvního stupně námitku podjatosti, neboť podle jeho mínění jsou vzhledem k tomu, že je pevně plánovaná kapitola určující příjem obecního rozpočtu ze sankcí na budoucí rok, v rámci své disciplinární odpovědnosti pozitivně anebo negativně motivováni k dosažení předpokládaného

příjmu z pokut, a proto mají tyto osoby zájem na takovém výsledku řízení, který vede k nejrychlejšímu výběru nejvyšší možné sankce. Z tohoto důvodu žalobce požadoval doplnění správního spisu o podklady, z nichž by vyplýval příjem všech úředních osob správního orgánu prvního stupně a počet a výše jimi uložených pokut, aby mohla být vyloučena nezákonná motivace těchto osob a systémová podjatost. Žalobce byl správním orgánem vyzván, aby uvedl, ke kterému konkrétnímu řízení se jeho námitka podjatosti vztahuje, což žalobce podáním ze dne 27. 7. 2017 splnil a uvedl spisovou značku, pod níž je jeho věc u správního orgánu prvního stupně vedena. Další výzvou ze dne 25. 8. 2017 byl žalobce vyzván k uvedení konkrétní úřední osoby bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, k níž se námitka podjatosti vztahuje, včetně konkrétních důvodů a zájmů této osoby na výsledku řízení, na což žalobce nereagoval. Sdělením ze dne 26. 9. 2017 správní orgán prvního stupně žalobci oznámil, že se jeho námitkou podjatosti nebude dále zabývat, neboť nebyla podána bez zbytečného odkladu, ale až po vydání rozhodnutí ve věci samé.

[3] Žalobce se proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně bránil podaným odvoláním, které žalovaný svým rozhodnutím ze dne 4. 8. 2017, č. j. JMK 113091/2017, sp. zn. S-JMK 111848/2017/OD/Př zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného žalobce podal žalobu ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl. Žalobce předně namítal nedostatečnou identifikaci porušení právní povinnosti s tím, že výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně neobsahuje údaj o konkrétním ustanovení právního předpisu, které mělo být porušeno, ale pouze odkaz na § 10 zákona o silničním provozu bez uvedení příslušného odstavce. Dále žalobce namítal neexistenci „správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu“, a to s ohledem na novelu zákona o silničním provozu provedenou zákonem č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích (dále jen „zákon č. 183/2017 Sb.“), v jejímž důsledku skutková podstata „správního deliktu provozovatele vozidla“ v době rozhodování žalovaného neexistovala. Žalobce rovněž brojil proti nezohlednění § 44 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění v době rozhodné (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), na základě kterého mohla být vyměřená výše pokuty mimořádně snížena. Správní orgán prvního stupně rovněž podle jeho názoru nedostatečně popsal ve výroku rozhodnutí protiprávní jednání žalobce, neboť z něj lze toliko vyčíst, že žalobce neoprávněně zastavil. Závěrem uvedl, že v jeho věci bylo rozhodováno osobami, o jejichž nepodjatosti lze pochybovat.

[5] Krajský soud námitku nedostatečné právní kvalifikace jednání žalobce neshledal důvodnou. Ve výrokové části je totiž vedle citovaného odstavce třetího § 10 zákona o silničním provozu uveden i odkaz na ustanovení § 53 odst. 2 téhož zákona, dle kterého: „*jiní účastníci provozu na pozemních komunikacích než chodci nesmějí chodníku nebo stezky pro chodce užívat, pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak*“ společně s § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, dle něž se fyzická osoba dopustí přestupku v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona. Ve výroku je tak uvedena norma, která měla být žalobcem porušena a dále norma, dle níž mohl být sankcionován zároveň s výslovným uvedením místa, času a způsobu spáchání.

[6] S námitkou žalobce, že skutková podstata „správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu“ v době rozhodování žalovaného neexistovala, se krajský soud vypořádal tak, že v důsledku přijetí zákona o odpovědnosti za přestupky byl s účinností od 1. 7. 2017 změněn odstavec první § 125f zákona o silničním provozu pouze terminologicky, neboť místo pojmu správního deliktu užitého v tomto ustanovení dle znění zákona o silničním provozu účinného do jeho novelizace zákonem č. 183/2017 Sb., je v zákoně o silničním provozu

pokračování

s účinností od 1. 7. 2017 § 125f odst. 1 uveden pojem přestupek: „*Provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*“ Tato terminologická změna se obdobně projevila i ve znění § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu po jeho novelizaci s tím, že výše sankce, která může být uložena, je shodná před i po novele, a to nejvýše 10 000 Kč. Naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla zůstalo z pohledu správního práva trestné. Pouze z důvodu terminologického sjednocení a zjednodušení právní úpravy správního trestání jsou nadále správní delikty považovány za přestupky. Neznamena to, že by předmětné chování provozovatele vozidla přestalo být sankcionováno a považováno za protizákonné. Porovnáním znění skutkových podstat před a po nabytí účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky včetně výše stanovené sankce dospěl krajský soud k závěru, že právní úprava má pro žalobce v obou případech stejný dopad. Právní úprava s účinností od 1. 7. 2017 proto není pro žalobce příznivější a není důvod neaplikovat přechodná ustanovení dle § 112 odst. 1, věty druhé zákona o odpovědnosti za přestupky, dle které platí: „*Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.*“

[7] V návaznosti na žalobní námitku, že správní orgán prvního stupně nepřihlédl k možnosti mimořádného snížení pokuty, krajský soud uvedl, že § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky je procesním ustanovením umožňující zohlednit skutečnosti odlišné od polehčujících okolností, které je správní orgán při stanovení výměry sankce povinen zvážit. Poukázal na analogii úpravy trestního práva, konkrétně na mimořádné snížení trestu odnětí svobody podle § 58 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“). Správní orgán prvního stupně neměl povinnost v odůvodnění rozhodnutí sdělovat, že důvody pro mimořádné snížení sankce neshledal, ostatně ani sám žalobce žádné takové důvody ani v odvolání, ani v žalobě neuvedl.

[8] Jako nedůvodnou shledal krajský soud rovněž námitku, že správní orgán prvního stupně ve výroku rozhodnutí řádně nepopsal spáchaný skutek. Popis jednání žalobce ve výrokové části rozhodnutí nevykazuje vady, které by bránily jeho ztotožnění a které by způsobovaly jeho potenciální zaměnitelnost s jiným jednáním, jež by případně nemuselo naplňovat znaky deliktu. K námitce podjatosti úředních osob konstatoval, že žalobce tuto námitku podal až po vydání rozhodnutí ve věci samé. Proto námitka podjatosti nemohla vést k vyloučení těchto osob z rozhodování. Dále žalobce neodstranil vady podání tak, aby mohlo jít o projednatelnou námitku.

II.

[9] Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení výše uvedeného rozsudku krajského soudu z důvodů, jež lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel brojí proti nedostatečné identifikaci porušení právní povinnosti ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Neztotožňuje se s názorem krajského soudu, že by slovní vyjádření o porušení ustanovení § 10 zákona o silničním provozu postačovalo, neboť správní orgán prvního stupně pouze poskytl slovní přepis znění skutkové podstaty obsažené v § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Správní orgán prvního stupně ve výroku netvrdil, že by žalobce porušil právě § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, přitom odkaz na konkrétní právní ustanovení je obligatorní náležitostí výroku. Pokud § 10 zákona o silničním provozu ukládá více povinností, měl správní orgán prvního stupně povinnost specifikovat, která z těchto povinností byla porušena.

[10] Stěžovatel namítl v návaznosti na jeho žalobní námitku neexistenci skutkové podstaty „správního deliktu dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu“ v době rozhodování žalovaného, dále že se měl žalovaný zabývat příznivostí právní úpravy po novele zákona o silničním provozu v porovnání s původní úpravou správního deliktu. K tomu stěžovatel odkázal na rozsudky NSS ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 34/2013 - 29 a ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 s tím, že v případě stěžovatele nejde jen o terminologickou změnu. Byť je znění skutkové podstaty před i po novele formulováno velmi podobně, dopadá na ně subsidiárně odlišná právní úprava. Výhodnost skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla je dána v právu na ústní jednání, výhodnějšími prekluzivními lhůtami, možností mimořádného snížení výměry pokuty, možností upuštění od správního trestu. Proto měl být stěžovatel postižen za naplnění skutkové podstaty přestupku a správní orgán prvního stupně měl provést úvahu, která ze skutkových podstat je pro stěžovatele výhodnější.

[11] Stěžovatel rovněž brojí proti závěru krajského soudu, že § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky je ustanovením procesněprávním, má zato, že fakticky normuje možné rozmezí sankce, a proto jde o hmotněprávní ustanovení. Správní orgány nad mimořádným snížením sankce vůbec neprováděly správní uvážení, ač byly naplněny podmínky dle § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Žalovaný zastává názor, že toto ustanovení nelze z důvodu jeho časové působnosti vůbec aplikovat. Stěžovatel již v žalobě uváděl skutečnosti, pro které by bylo možné uloženou sankci mimořádně snížit. V jednání stěžovatele nebyly spatřeny žádné přítěžující okolnosti a charakter sankce zvolil správní orgán prvního stupně jako ryze preventivní. Přestupek neměl žádné následky, šlo o první prohřešek stěžovatele a navíc šlo o jednání nezaviněné, za nějž nesl objektivní odpovědnost.

[12] Krajský soud dle stěžovatele rovněž nesprávně posoudil otázku srozumitelnosti výroku rozhodnutí. Z výroku nelze seznat, v čem jednání stěžovatele skutkově spočívalo, a proto ani nelze učinit závěr o správnosti právní kvalifikace. Z výroku se nepodává, že by stěžovatel parkoval na chodníku. Pro řádný skutkový popis nepostačuje jen uvést, že stěžovatel neoprávněně zastavil před budovou v ulici Údolní 10 a odkázat na § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu. Pokud by správní orgán prvního stupně formuloval výrok svého rozhodnutí shodně, mohl by odkázat například na porušení § 27 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu (zákaz stání v křižovatce). Neoprávněně zastavení může představovat porušení několika desítek právních povinností dle jiných právních předpisů. Jednání tak bylo vymezeno zaměnitelně, ani uvedení místa a času není s ohledem na nedostatečnou formulaci výroku relevantní. Mělo být z výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zřejmé, že vozidlo stálo v úseku pozemní komunikace, kde je stání dopravní značkou zakázáno a že stálo na chodníku.

[13] Stěžovatel brojí též proti vypořádání žalobní námitky týkající se podjatosti krajským soudem. Skutečnost, že stěžovatel námitku podjatosti neuplatnil v odvolání, nemůže být důvodem, pro který tato vada neměla vliv na zákonnost rozhodnutí. Správní orgány jsou povinny z úřední povinnosti přezkoumávat zákonnost svých rozhodnutí. Samotná námitka podjatosti netrpěla žádnou vadou, kterou by bylo nutno odstraňovat. Je zcela nerozhodné, že stěžovatel vznesl svoji námitku podjatosti až po vydání rozhodnutí, neboť ji vznesl bezprostředně poté, co se dozvěděl o důvodech podjatosti.

III.

[14] Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou. Odkazuje na rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a na své rozhodnutí, na vyjádření k žalobě jakož i na odůvodnění rozsudku krajského soudu. Navrhuje zamítnutí kasační stížnosti.

pokračování

IV.

[15] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Nejprve je nutno připomenout, že Nejvyšší správní soud se již v minulosti zabýval skutkově obdobným případem uložení pokuty provozovateli vozidla za situace, kdy byla uložena sankce za spáchaný správní delikt, prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno za právní úpravy účinné do 30. 6. 2017 a o odvolání bylo rozhodováno po účinnosti nové právní úpravy. V rozsudku ze dne 27. 6. 2018, č. j. 4 As 114/2018 - 49, Nejvyšší správní soud vypořádal většinu kasačních námitek, které byly uplatněny i v nyní projednávané věci. Kasační soud neshledal důvod odchýlit se od vlastních dříve vyslovených právních názorů a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění označeného rozsudku, který je dostupný též na adrese www.nssoud.cz.

[18] Námitka stěžovatele o nedostatečné identifikaci porušení právní povinnosti ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně není důvodná. Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že ve výroku je jednak obsažena právní norma, kterou stěžovatel jako provozovatel vozidla dle § 10 zákona o silničním provozu porušil (§ 53 odst. 2 téhož zákona), jednak právní norma, dle níž mohl být sankcionován. Žalobce dle výroku v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu jako provozovatel vozidla nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem tím, že porušil povinnost dle § 53 odst. 2 téhož zákona. Stran identifikace porušení právní povinnosti je výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně jednoznačný. Stěžovatelem vytýkané neuvedení § 10 odstavce 3, ale pouze slovní vyjádření tohoto odstavce, není nedostatečným vymezením porušení právní povinnosti. Odkaz krajského soudu na usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016 - 46 byl k žalobní argumentaci stěžovatele přílehlavý. Výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně k právní kvalifikaci porušení povinností je dostačující, obsahuje jak normu primární, tak odkazovanou, tedy § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu. Nepřípadný je argument, že správní orgán ve skutečnosti poskytl slovní přepis znění skutkové podstaty obsažené v § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Ustanovení § 10 obecně stanoví povinnosti provozovatele vozidla, zatímco § 125f téhož zákona s porušením obdobně stanovených povinností provozovatele vozidla počítá při vymezení skutkových podstat správního deliktu. Nelze nevidět, že povinnost zajistit, „*aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*“, je výslovně normována obdobně v obou ustanoveních. Navíc doslovná citace této povinnosti je v prvostupňovém rozhodnutí uvedena právě v souvislosti s porušením § 10 zákona o silničním provozu.

[19] Kasační soud shledává stěžovatelem spáchaný skutek v prvostupňovém rozhodnutí za dostatečně vymezený. Bylo zřetelně konstatováno porušení § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu. Dle znění tohoto ustanovení (viz odst. [5]) nemůže být pochyb, že zakazuje užití chodníku nebo stezky pro chodce jinými účastníky provozu než chodci, pokud zákon o silničním provozu nestanoví jinak. Pokud je ve výroku uvedeno, že stěžovatel neoprávněně zastavil na pozemní komunikaci Údolní 10 v Brně a konstatováno porušení povinnosti dle § 53 odst. 2 zákona o silničním provozu, nemůže být pochyb, že je stěžovatel postižen za neoprávněné zastavení na chodníku. Účelem řádného popisu skutku je, aby nebyl zaměnitelný s jiným skutkem též osoby, aby byl vyloučen opakovaný postih za totéž jednání a pro posouzení zániku (prekluze) možnosti postihu tohoto jednání (srov. rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, publ. pod. č. 1546/2008 Sb. NSS). Tento účel byl dle názoru zdejšího

soudu skutkovým popisem ve spojení s jeho právní kvalifikací naplněn. Námitka stěžovatele není důvodná.

[20] Stěžovatel předestírá, že výhodností nové právní úpravy v porovnání s dřívější právní úpravou se měl zabývat správní orgán prvního stupně. Kasační námitka nemíří primárně proti podrobnému zdůvodnění krajského soudu o tom, proč nelze považovat novou právní úpravu za příznivější pro stěžovatele a proč správní orgány správně postupovaly podle dosavadní právní úpravy. Přestože stěžovatel vytýká krajskému soudu nesprávnost jeho právního názoru, poukazuje především na to, že obdobné úvahy měl učinit již žalovaný. Žalovaný však neoponechal v žalobou napadeném rozhodnutí změnu právní úpravy bez povšimnutí. Zohlednil skutečnost, že došlo k novelizaci zákona o silničním provozu, a v souladu s § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky posuzoval rozpětí pokuty podle právní úpravy před novelizací, tedy platné v době spáchání správního deliktu, a po novele. Dospěl k závěru, že rozpětí pokuty zůstává stejné, a proto při aplikaci dosavadní právní úpravy potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně i stran výše uložené sankce. Nelze vytýkat žalovanému absenci podrobného vypořádání právní argumentace, kterou však stěžovatel ve správním řízení neuplatnil, neboť podal pouze blanketní odvolání, které ani následně nedoplnil k výzvě správního orgánu I. stupně. V žalobě stěžovatel navíc formuloval námitku poněkud odlišně než posléze v kasační stížnosti. Poukazoval na neexistenci skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu ve znění od 30. 6. 2017, tedy v době rozhodování žalovaného (rozhodnutí žalovaného je ze dne 4. 8. 2017). Dále pokračoval úvahami, zda právní úprava v období od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017, kdy nabyl účinnosti zákon č. 183/2017Sb., vyžadovala jako znak skutkové podstaty přestupku zavinění. Teprve v kasační stížnosti přichází s námitkami, že výhodnost nové právní úpravy plyne již z celkově odlišného „přestupkového“ režimu vedení řízení, za výhodnější považuje právo na ústní jednání, výhodnější prekluzivní lhůty, možnost mimořádného snížení pokuty, upuštění od trestu. Nelze proto vytýkat odůvodnění rozsudku krajského soudu, že se těmito souvislostmi výslovně nezabývá (s výjimkou institutu mimořádného snížení sankce). Naposledy uvedené námitky jsou proto s odkazem na § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelné. Lze proto jen obecně odkázat na výše označený rozsudek Nejvyššího správního soudu, který v obdobné souvislosti uvádí, že *„zásada použití pozdější příznivější právní úpravy zakotvená v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a provedená § 7 odst. 1 zákona o přestupcích, resp. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky neznamená, že správní orgán, či soud je povinen vypracovat rozsáhlý traktát na téma srovnání právní úpravy účinné v době spáchání deliktu a právní úpravy účinné v době rozhodování správních orgánů. Výhodnost právní úpravy pro pachatele je sice třeba posoudit komplexně, (...) avšak zároveň s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu a námitkám pachatele, tedy nikoli hypoteticky a teoreticky s ohledem na všechny možné i nemožné okolnosti, jak se toho ve své podstatě domáhá stěžovatel.“*

[21] Stěžovatel namítl, že správní orgány vůbec nepřihlédly k možnosti mimořádného snížení výměry pokuty dle § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, ač tak měly učinit. Podle § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu *uložit v částce nižší, než je zákonem stanovená dolní hranice sazby pokuty, jestliže a) vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout, b) je pokuta ukládána za pokus přestupku, c) pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby by byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná, nebo d) pachatel spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost.* Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 5. 6. 2018, č. j. 4 As 96/2018 - 45, v němž zdůraznil, že jde o mimořádný institut, a proto není i s přihlédnutím k zásadě procesní ekonomie na místě po správních orgánech požadovat, aby v každém jednotlivém případě v odůvodnění rozhodnutí uváděly důvody, pro které jej neaplikovaly. Okolnosti odůvodňující mimořádné snížení výměry pokuty dle § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky jsou odlišné od polehčujících okolností, které je správní orgán povinen při stanovení výměry sankce zvážit. Stěžovatel v průběhu

pokračování

správního řízení neuvedl žádné z těchto okolností, neboť jeho jedinou obranou bylo pouze to, že za řidiče označil osobu, o níž je z úřední činnosti správním orgánům známo, že jí nelze doručovat, podal námitku podjatosti a blanketní odvolání, které ani následně nedoplnil. Ani v podané žalobě stěžovatel neuvedl konkrétní důvody, které by odůvodňovaly mimořádné snížení výměry pokuty. Za takový důvod bez dalšího nelze označit obecné tvrzení, že nebyla zjištěna žádná přitěžující okolnost či blíže nezdůvodněný názor, že stěžovatel považuje uloženou sankci za preventivní, mající roli pouhého upozornění. Pokud by však o tomto charakteru sankce mělo svědčit pouze to, že byla pokuta uložena při spodní hranici sazby, pak není logické, aby právě „mírnost“ uložené sankce (bez uvedení dalších jedinečných okolností) byla důvodem pro její další zmírnění cestou mimořádného snížení výměry pokuty podle § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky.

[22] Stěžovatel brojí proti závěru krajského soudu ohledně uplatněné námitky podjatosti vůči všem zaměstnancům Magistrátu města Brna, tedy i vůči zaměstnancům Odboru dopravně správních činností, který rozhodoval jako správní orgán prvního stupně. Krajský soud předeslal jednak to, že ačkoli stěžovatel byl obeznámen s tím, která úřední osoba bude v jeho věci rozhodovat již 27. 5. 2017, přesto zcela obecnou námitku podjatosti uplatnil až 28. 6. 2017, tedy několik dní poté, co mu bylo doručeno prvostupňové rozhodnutí. Pokud tedy stěžovatel namítal, že námitku vznesl bezprostředně poté, co se o důvodech podjatosti dozvěděl, není tato námitka v souladu s obsahem správního spisu. Již v oznámení o zahájení správního řízení o správním deliktu je jednoznačně uvedeno, který správní orgán a která úřední osoba jsou příslušní k vedení řízení a k rozhodnutí. Přesto stěžovatel žádnou námitku podjatosti bez zbytečného odkladu neuplatnil. Krajský soud proto správně konfrontoval tuto skutečnost s ustanovením § 14 odst. 2 správního řádu, který vyžaduje, aby účastník řízení námitku podjatosti uplatnil bez zbytečného odkladu, pokud o ní prokazatelně věděl. Správně zdůraznil, že i přesto byla zcela obecná námitka uplatněna až po vydání rozhodnutí I. stupně. Pokud tímto směrem míří úvaha o nedostatečně profesionální obhajobě, lze obecně konstatovat, že o případném důvodu podjatosti úřední osoby mohl mít účastník řízení povědomí již v okamžiku, kdy mu bylo oznámeno zahájení správního řízení. Přesto takto po dobu téměř jednoho měsíce do vydání rozhodnutí nepostupoval a námitku uplatnil až poté, kdy bylo ve věci rozhodnuto.

[23] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[24] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2019

Mgr. David Hipšr
předseda senátu